

UDRUGA ZA AUTIZAM - ZAGREB

STRATEŠKI PLAN

2022. - 2025.

Zagreb, prosinac 2021.

Izrada ovog Strateškog plana omogućena je temeljem financijske potpore Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva u skladu s Ugovorom o financiranju institucionalne potpore Klasa: 421-02/20-2-6/1/20-08-4. Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajalište Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

SADRŽAJ

1. Uvod	3
2. O Udruzi za autizam - Zagreb	4
3. Analiza okruženja	5
4. Ključni projekti	7
5. Djelovanje Udruge	9
5.1. Vizija	9
5.2. Misija	9
5.3. Naše vrijednosti i načela djelovanja	9
6. Strateško područje djelovanja i strateški ciljevi	10
6.1. Organizacijski ciljevi	10
6.2. Programski ciljevi	12
7. Praćenje i evaluacija	13
8. Analize organizacijskih potencijala i okruženja (Prilog)	14
8.1. SWOT analiza	14
8.2. SOR matrica.....	15
8.3. Analiza dionika	16
8.4. PESTLE analiza	17
8.5. Analiza resursa	20

1. Uvod

Udruga za autizam - Zagreb (skraćeno: UAZ) izradila je Strateški plan za razdoblje od tri godine s ciljem određivanja jasnih smjernica njezinog organizacijskog i programskog razvoja. Ovaj strateški plan odnosi se na razdoblje od 2022. do 2024. godine i sadrži prikaz strategija i ciljeva koje UAZ planira realizirati u trogodišnjem razdoblju.

Uz podršku facilitatorice Carmen Majetić Pavić iz zagrebačke tvrtke Tagoras – poslovno savjetovanje i posredovanje, proces strateškog planiranja odvijao se kroz dvije poludnevne radionice (16. i 23. studenoga 2021.), follow-up i završni sastanak na kojem je donesena konačna odluka o strateškim smjernicama.

Kroz analizu ostvarenih postignuća iz prethodnog Strateškog plana, analizu ključnih dionika i okruženja, uz uvažavanje postojećih resurse, definirani su novi strateški pravci i aktivnosti.

U planiranju i oblikovanju Strateškog plana djelovanja od 2022. do 2025. godine sudjelovali su:

Igor Ružić, predsjednik UAZ-a
Marija Dasović, predsjednica Nadzornog odbora
prof. dr. sc. Jasmina Frey – Škrinjar, članica Predsjedništva
Nina Leko, članica Izvršnog odbora
Vlasta Radan, voditeljica stambene zajednice u Mostarima
Danijel Pilaković, voditelj stambene zajednice u Novom Jelkovcu
Karmen Debelec, voditeljica programa Organizirano stanovanje
Anita Dražetić, voditeljica EU projekta
Kristina Karlović, voditeljica Dnevnog programa
Andreja Pravdić, koordinatorica projekata

Strateški plan djelovanja Udruge za autizam - Zagreb za razdoblje od 2022. do 2025. godine usvojen je na sjednici Predsjedništva 25. veljače 2022. godine, a potvrđen na Skupštini.

2. O Udrugi za autizam – Zagreb

Udruga za autizam – Zagreb je neprofitna, nestranačka i nevladina organizacija osnovana 1997. godine radi okupljanja osoba s autizmom, njihovih obitelji, prijatelja i stručnjaka, s ciljem promicanja i ostvarivanja prava i mogućnosti koje imaju i drugi građani u inkluzivnim uvjetima lokalne sredine. Od 1998. godine je aktivna i registrirana prema Zakonu o udrugama.

Pokretači i osnivači su bili roditelji djece s poremećajem iz spektra autizma (PSA) adolescentne i mlađe odrasle dobi koji su polazili posebnu odgojno-obrazovnu rehabilitacijsku ustanovu. Roditelji, opterećeni iskustvom institucionalizacije i velikom zabrinutošću za budućnost svoje odrasle djece, kada i sami budu ograničenih sposobnosti zbog narušena zdravlja i visoke životne dobi i neće više biti u stanju kvalitetno skrbiti za njih, udružili su se s ciljem pronalaženja rješenja za osiguravanje uvjeta za kvalitetan život izvan roditeljskog doma. Potaknuti pozitivnim društvenim i civilizacijskim promjenama koje i kod nas tada prodiru kroz filozofiju inkluzije tj. socijalni model u pristupu rehabilitaciji, Zakonom o socijalnoj skrbi i Zakonom o udrugama, te iskustvima Udruge za promicanje inkluzije, suradnje s Odsjekom za inkluziju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i spoznajama o primjerima dobre prakse u razvijenim društvima (državama zapadne i sjeverne Europe i SAD-a), željeli su za svoju djecu izboriti pravo na život u zajednici u izvaninstitucijskim uvjetima.

Koristeći najnovije spoznaje i postignuća u svjetlu najboljih praksi, Udruga teži poboljšanju kvalitete življenja osoba s autizmom i osiguranja neovisnosti njihova življenja u zajednici, iz čega je proizašla ideja o pružanju usluge organiziranog stanovanja uz podršku u lokalnoj zajednici. Time smo postali prva, i za sada jedina, roditeljska Udruga koja pruža uslugu organiziranog stanovanja u zajednici za odrasle osobe sa PSA.

Kao komplementarni dio i u skladu s našim nastojanjima da doprinesemo procesima deinstitutionalizacije socijalne skrbi, kroz razvoj izvaninstitucionalnih usluga, a s ciljem prevencije institucionalizacije i povećanja socijalnog uključivanja osoba sa PSA pokrenuli smo Dnevni program za mlade.

Paralelno, svjesni nedostatnosti stručne podrške za ranu životnu dob, savjetovanje, podršku roditeljima i jačanje njihove kompetencije za roditeljstvo, u partnerstvu s ERF-om pokrenuli smo program rane intervencije za najmlađu djecu suspektnu ili s već postavljenom dijagnozom, a koji se provodio u domu djeteta i prostorijama Udruge.

I dalje svakodnevno nastojimo odgovoriti na potrebe obitelji osoba sa PSA za specifičnom podrškom kroz osmišljavanje i provedbu programa, projekata i ostalih aktivnosti poput službe podrške u obitelji, provođenje edukacijskih, kreativnih, rehabilitacijskih i socijalizacijskih radionica, savjetodavni rad s roditeljima/skrbnicima, volonterima i prijateljima osoba sa PSA. U skladu s nabrojanim, cilj nam je sustavno podizanje razine informiranosti javnosti o prirodi autizma i posljedično, potrebama osoba s autizmom i njihovih roditelja. Aktivizmom nastojimo lobirati i senzibilizirati našu zajednicu.

U svrhu usvajanja najnovijih spoznaja i postignuća u svjetlu najboljih praksi surađujemo sa stručnjacima, ustanovama i organizacijama civilnog društva iz različitih područja na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Kao posebnu vrijednost našega rada ističemo svoj angažman u zaštiti i promicanju ljudskih prava te poticanju donošenja mjera za unapređivanje položaja osoba s poremećajem iz spektra autizma u Republici Hrvatskoj. Najveća dodana vrijednost stvorena dosadašnjim djelovanjem Udruge očituje se u promicanju jednakih mogućnosti života u zajednici osoba s autizmom. Uska suradnja s lokalnom zajednicom uvelike je pomogla podići veo neznanja o autizmu i shvatiti važnost socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom u potpuni život u

zajednici. Promicanje jednakih mogućnosti i osnaživanje ove ranjive skupine povećava njihove šanse da aktivno i produktivno sudjeluju u hrvatskom društvu.

Osim što je prva udruga roditelja u Republici Hrvatskoj koja je započela s pružanjem usluge izvaninstitucionalnog oblika skrbi za osobe s autizmom, Udruga za autizam - Zagreb razvila je i mnoge druge programe i projekte podrške ovim osobama, a koji prikazuju njezino iskustvo i postignuća.

Članstvo Udruge uglavnom čine osobe s autizmom svih dobnih skupina i njihovi roditelji, ali i stručnjaci raznih profila.

3. Analiza okruženja

Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (NN 64/01) navodi da je invaliditet trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti (koje proizlazi iz oštećenja zdravlja) neke fizičke aktivnosti ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi osobe i odnosi se na sposobnosti, u obliku složenih aktivnosti i ponašanja, koje su općenito prihvaćene kao bitni sastojci svakodnevnog života. Registar o osobama s invaliditetom vodi se u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo (HZJZ), a podaci se prikupljaju iz različitih izvora (Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Ministarstva hrvatskih branitelja, Socijalne skrbi, Prosvjete, Zdravstva, Zavoda za vještačenje i profesionalnu rehabilitaciju).

Prema podacima HZJZ-a (2021) na dan 09.09.2021. u Republici Hrvatskoj žive 586 153 osoba s invaliditetom te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 14,4% ukupnog stanovništva RH. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 263 526 (45%), je u radno-aktivnoj dobi, 20-64 godina, dok je 258 564 (44%) osoba u dobnj skupini 65+. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi 29,5% od ukupnog broja osoba s invaliditetom.

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa. Prethodno navedena oštećenja u najvećoj mjeri uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe. Jedna od teškoća koja se u potpunosti ili većoj mjeri može kvalificirati kao teži oblik invaliditeta je poremećaj iz spektra autizma (PSA).

Peto izdanje Dijagnostičkog i statističkog priručnika za mentalne poremećaje (DSM-V) navodi da je PSA neurorazvojni poremećaj čije su osnovne značajke teškoće u socijalnoj komunikaciji, odnosno interakciji te ograničeni i ponavljajući obrasci ponašanja, interesa i aktivnosti. Ujedno, u DSM-V naziv „Poremećaj iz spektra autizma“ zamjenjuje druge nazive i subkategorije samog poremećaja te su uvedena tri stupnja podrške koje se dijele po težini poremećaja i podrške koja je potrebna osobi kao individui. Prvi stupanj podrške označuje minimalnu/povremenu podršku, dok treći stupanj označuje vrlo značajanu potrebu za podrškom, odnosno intenzivnu podršku (APA,2013).

PSA se najčešće otkriva u ranom djetinjstvu te je to stanje koje traje cijeli život.

Prema Izvješću o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj živi 3648 osoba s poremećajem iz spektra autizma (PSA), odnosno 0,6% ukupnog broja osoba s invaliditetom (HZJZ, 2021). Vodeći se navedenim izvješćem prevalencija PSA u RH iznosi 0,09 na 100 stanovnika. Međutim, prema svim drugim pokazateljima navedeni podaci nisu u potpunosti ispravni. Naime, veliki broj osoba sa PSA se krije pod drugim dijagnozama, što je rezultat nedovoljnog poznavanja i prepoznavanja poremećaja te nepostojanja referalnog dijagnostičkog centra (SUZAH). Prema izvješću 2016. američkog Centra za kontrolu bolesti i prevenciju (CDC) prevalencija PSA u SAD-u je 1:54, a prema međunarodnoj udruzi Autism Europe procjenjuje se da je prevalencija 1:100. Sukladno navedenom pretpostavlja se u RH živi znatno veći broj osoba sa PSA.

Uspoređujući navedene podatke drugih zemalja, ali uzimajući u obzir prethodna izvješća HZJZ –a vidljiv je znatan porast prevalencije osoba sa PSA.

U tablici 1. prikazan je broj osoba sa PSA u RH prema spolu i dobnoj skupini

Tab 1.

Osobe s poremećajem iz spektra autizma u RH	Spol	Dobne skupine		
		0-19	20-64	65+
	ž	544	231	9
	m	2319	647	5

U gradu Zagrebu živi 831 osoba sa PSA , 0,1% od ukupnog broja OSI. Prevalencija osoba sa PSA na 10000 stanovnika iznosi 2. Od 831 osoba njih 798 ima 100% invaliditet, odnosno većina osoba sa PSA nalazi se u 3. ili 4. razni prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti.

U tablici 2. prikazan je broj osoba sa PSA u Gradu Zagrebu prema spolu i dobnoj skupini

Tab.2.

Osobe s poremećajem iz spektra autizma u Gradu Zagrebu	Spol	Dobne skupine		
		0-19	20-64	65+
	ž	121	48	1
	m	459	148	0

U Zagrebačkoj županiji živi 238 osoba sa PSA. Prevalencija osoba sa PSA na 10000 stanovnika iznosi 1. Od 238 osoba njih 223 ima 100% invaliditet.

U tablici 3. prikazan je broj osoba sa PSA u Zagrebačkoj županiji prema spolu i dobnoj skupini

Tab.3.

Osobe s poremećajem iz spektra autizma u Zagrebačkoj županiji	Spol	Dobne skupine		
		0-19	20-64	65+
	ž	33	16	0
	m	153	36	0

4. Ključni projekti

Osim što je prva udruga roditelja u Republici Hrvatskoj koja je započela s pružanjem usluga izvaninstitucijskog oblika skrbi za osobe s poremećajem iz spektra autizma, Udruga je razvila i mnoge druge programe i projekte kojima pruža podršku kako samim osobama sa PSA, tako i cijelim obiteljima, ali i radi na osvještavanju i senzibilizaciji zajednice. U donjoj tablici su samo neki od njih.

Redni broj	Naziv programa/projekta	Naziv donatora	Godina provedbe
1.	Životna zajednica za odrasle osobe s autizmom	Coperating Netherlands foundations for Central and Eastern Europe (CNF-CEE), Aliis Inserviendo Consumor Foundation New York, Open Society, Zagrebačka županija	2007.-2010.
2.	Organizirano stanovanje uz podršku u životnim zajednicama za odrasle osobe s poremećajem iz spektra autizma	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava i socijalne politike	2010. - kontinuirano
3.	Održivi eko-društveni razvoj za osobe s autizmom	Mreža eko-društvene ekonomije južne i istočne Europe (ESENSEE)	2012.
4.	Jačanje kapaciteta roditelja osoba s autizmom	Ministarstvo socijalne politike i mladih	2013.-2014.
5.	Održivi socio-ekonomski razvoj za osobe s autizmom, Nagrada za društvenu inovaciju	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	2013.-2014.
6.	Institucionalna podrška stabilizaciji i/ili razvoju udruge (u području djelovanja udruga osoba s invaliditetom)	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva	2013.-2016.
7.	Ti, ja i mi gradimo prijateljstvo: Edukacija mladih o osobama s poremećajima iz autističnog spektra	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	2013.-2014.
8.	Day Services for Persons with Autism	Open Society Mental Health Initiative	2014.
9.	Supporting the Autism-Inclusive Development: Improving the Quality and Access to Community-Based Social Services for Persons with Autism	Open Society Mental Health Initiative	2014.-2015.
10.	Pruži mi ruku da ne budem sam – tranzicijski program za osobe s autizmom kao prevencija institucionalizacije i priprema za život osoba s autizmom u organiziranom stanovanju uz podršku u zajednici	Ministarstvo socijalne politike i mladih	2014.-2017.
11.	Rana intervencija kao preduvjet integracije djece s poremećajem iz spektra autizma u život zajednice	Ministarstvo socijalne politike i mladih, Grad Zagreb, HBOR, DM, HEP	2014.-2019.
12.	Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo: učimo o osobama s	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	2015.-2016.

	poremećajima iz autističnog spektra od vrtića do srednjoškolskih dana		
13.	Umjetnost i radne aktivnosti kao terapija: kreativne radionice za osobe s autizmom	Grad Zagreb	2015. - 2019.
14.	Služba podrške u obitelji	Grad Zagreb, Zaklada ICF	2015. - 2020.
15.	Autism independent:Development of Community-Based Supported Housing Services for Adults with Autism Spectrum Disorders	Open Society Mental Health Initiative	2017.-2019.
16.	Dnevni program za osobe s autizmom u zajednici	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	2017.-2020.
17.	Mobilni stručni tim za mlade i odrasle osobe s autizmom	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	2018.-2019.
18.	Svježe iz našeg vrta - Radimo i stvaramo uz podršku	Zagrebačka županija	2019.
19.	Podrška obitelji osoba s poremećajem iz spektra autizma	Grad Zagreb	2020.-2022.
20.	NAŠ PLAVI SVIJET - osnivanje naše treće životne zajednice	Europski fond za regionalni razvoj	2020.-2022.
21.	Osnaživanje osoba iz spektra autizma i njihovih roditelja za život u zajednici kroz uključivanje u aktivnosti dnevnog programa	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	2020.-2023.
22.	Budi AUT	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Grad Ivanić-Grad, HEP	2020.-2021.
23.	Audio AUT	Ministarstvo kulture i medija RH	2020.-2021.

5. Djelovanje Udruge

5.1. Vizija

Koristeći stečeno iskustvo i znanje te stalnim ulaganjem u razvoj kompetencija djelatnika i kvalitetu usluga postati prepoznat i važan dionik u području pružanja izvaninstitucijskih socijalnih usluga, kao i primjer dobre prakse u regiji i šire.

5.2. Misija

Zaštita i promicanje prava osoba s poremećajem iz spektra autizma te poboljšanje kvalitete života njihovih obitelji organizacijom javnih kampanja, provedbom psihosocijalnih programa i pružanjem izvaninstitucijskih socijalnih usluga, s naglaskom na organizirano stanovanje uz podršku za odrasle osobe s poremećajem iz spektra autizma.

5.3. Naše vrijednosti i načela djelovanja

Vrijednosti	Načela djelovanja
Socijalna osjetljivost	Načelo neovisnosti
Uvažavanje i prihvaćanje različitosti	Načelo javnosti/dostupnosti informacija i usluga
Stručnost	Načelo demokratskog ustroja
Etičnost	Načelo neprofitnosti
Solidarnost	Načelo jednakih mogućnosti
Odgovornost	Načelo poštivanja ljudskih prava
Inovativnost	Načelo poštivanja ravnopravnosti i individualnosti
Kreativnost	
Suradnja/timski rad	
Nenasilje	
Demokratičnost	
Poštenje	
Brižnost	
Strpljenje	
Transparentnost	
Povjerenje	
Jednaka mogućnost dostupnosti usluga svima	
Fleksibilnost	
Proaktivnost	

6. STRATEŠKO PODRUČJE DJELOVANJA I STRATEŠKI CILJEVI

Udruga za autizam - Zagreb je organizacija civilnog društva koja se bavi unaprjeđenjem kvalitete života osoba s poremećajem iz spektra autizma i njihovih obitelji na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije. Svoje strateške ciljeve podijelila je na ORGANIZACIJSKE I PROGRAMSKE CILJEVE.

6.1. Organizacijski ciljevi

1. Jačanjem organizacijskih kapaciteta osigurati unutarnju stabilnost udruge

1.1. Specifični cilj: Osigurati financijsku stabilnost	
Aktivnosti	Očekivani rezultati/indikator
<ul style="list-style-type: none"> - nastaviti s projektnim financiranjem - uspostaviti održivi sustav samofinanciranja organizacije - istražiti nove izvore financiranja - suradnja s profitnim sektorom - donorski program - naplata usluge - razviti nova partnerstva	<ul style="list-style-type: none"> -pripremljeni projekti za prijavu na natječaje kroz analizu potrebe društva u cjelini, lokalne zajednice i članova Udruge - izrađen godišnji plan prijave na natječaje - do sredine 2023. godine uspostavljen tim za suradnju s profitnim sektorom i uspostavljanje donorskog programa - svake godine uspostavljeno minimalno 1 novo partnerstvo u sektoru - izrađena procedura traženja i primanja donacija - do kraja 2024. godine uspostavljena suradnja s barem jednim trgovačkim lancem - osigurana kontinuirana donacija dijela prehrambenih namirnica za zajednice na godišnjoj razini - do kraja 2024. godine pokrenut donorski program - svake godine izrađen akcijski plan promocije proizvoda korisnika - do kraja 2024. godine barem jedna usluga dostupna uz participaciju korisnika

1.2. Specifični cilj: Ojačati kapacitete/sposobnosti zaposlenika	
Aktivnosti	Očekivani rezultati/indikator
<ul style="list-style-type: none"> - zapošljavanje novih stručnih osoba - stručno usavršavanje - korištenje mjera za zapošljavanje - samoevaluacija	<ul style="list-style-type: none"> -do kraja 2022. godine zaposlena barem jedna, a u 2023. godini šest osoba u zajednicama (asistenta/ica) na puno radno vrijeme - do kraja 2022. godine zaposlena osoba za podršku u uredu na pola radnog vremena - svake godine napravljen osobni plan stručnog usavršavanja zaposlenika - uspostaviti modele prijenosa znanja, uvođenja u posao i praćenja novih osoba - napravljena analiza korištenja aktivnih mjera za

	zapošljavanje i prijave za korištenje istih - osmišljen i uveden proces samoevaluacije na svim razinama
--	--

1.3. Specifični cilj: Ojačati upravljačke/izvršne kapacitete	
Aktivnosti	Očekivani rezultati/indikator
<ul style="list-style-type: none"> - poticati snažniji angažman roditelja /skrbnika - redovita Skupština i redoviti sastanci Predsjedništva - jačanje kapaciteta članova upravljačkih tijela za vođenje, upravljanje ljudima, mentorstvo, projektni menadžment i financije kroz uključivanje u edukacije - redefinirati ključne procese u udruzi - proširiti područje djelovanja i djelatnosti - sustav protoka informacija - uključivanje u programe društveno korisnog učenja i ERASMUS+ programe dugoročno volontiranje 	<ul style="list-style-type: none"> - uključivati nove roditelje/skrbnike u organizacijske aktivnosti - do kraja 2023. godine pokrenuti Roditeljski zbor - održana minimalno 4 sastanka Predsjedništva godišnje i unaprijed planirana Skupština - do kraja 2024. godine svi članovi upravljačkih tijela usvojili osnovna znanja i vještine za vođenje udruge - do kraja 2024. godine izrađen i usvojen Pravilnik o radu Udruge - jasno definirane odgovornosti uloga u Udruzi - tijekom 2023. godine napravljene izmjene u Statutu - tijekom 2022. godine istražene mogućnosti uključivanja u programe društveno korisnog učenja i ERASMUS+, napravljen plan uključivanja tijekom 2023. i 2024. godine - osmišljen i implementiran plan uključivanja volontera

2. Osigurati veću vidljivost/prepoznatljivost djelovanja Udruge

2.1. Specifični cilj: Poboljšati medijsku/javnu komunikaciju	
Aktivnosti	Očekivani rezultati/indikator
<ul style="list-style-type: none"> - medijska promocija - osigurati dostupnost informacija o svim programima/projektima/uslugama - aktivno korištenje komunikacijskih alata 	<ul style="list-style-type: none"> -svake godine izrađen hodogram i plan medijske promocije - do sredine 2023. godine završena nova web stranica - uspostavljen sustav objava

6.2. Programski ciljevi

1. Promicati i zagovarati prava osoba s poremećajem iz spektra autizma na život u zajednici

1.1. Specifični cilj: Povećati primjenu postojeće legislative i javnih politika usmjerenih deinstitucionalizaciji osoba s invaliditetom i usluga socijalne skrbi	
Aktivnosti	Očekivani rezultati/indikator
<ul style="list-style-type: none"> - pratiti postojeću i novu legislativu za osobe s invaliditetom, posebno za osobe sa PSA - nastaviti s lobiranjem za izjednačavanje institucionalne i izvaninstitucionalne cijene socijalnih usluga, posebno za odrasle osobe sa PSA - pratiti razvoj nacionalnih i europskih socijalnih i zdravstvenih politika 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivno sudjelovanje u e-savjetovanjima - do kraja 2023. godine Udruga je aktivna članica mreže pružatelja socijalnih usluga i Saveza pružatelja usluge organiziranog stanovanja - predstavnik/ca Udruge član/ica u resornim ili povezanim radnim tijelima na nacionalnoj i lokalnim razinama

2. Pružiti kvalitetnu podršku obiteljima i osobama s poremećajem iz spektra autizma

2.1. Specifični cilj: Razviti nove i unaprijediti postojeće usluge/aktivnosti udruge	
Aktivnosti	Očekivani rezultati/indikator
<ul style="list-style-type: none"> - osigurati sredstva za nove usluge/aktivnosti podrške u zajednici za sve dobne skupine - apliciranjem na dostupne javne natječaje i pozive osigurati sredstva za provedbu projekata/programa - osigurati dostupnost svim aktivnostima - prostor za rad i život korisnika funkcionalno prilagoditi - pratiti kvalitetu (evaluacija) i po potrebi unaprijediti pružanje usluga/aktivnosti - suradnja s drugim organizacijama/institucijama - zapošljavanje novih stručnih osoba 	<ul style="list-style-type: none"> - do kraja 2024 godine imati stalan izvor sredstava za kontinuiranu provedbu minimalno 2 socijalne usluge - nastaviti s provedbom trenutnih i pokrenuti nove projekte/programe - javna objava o početku svih aktivnosti i načinima uključivanja - svi prostori Udruge u 2022. godini preuređeni i funkcionalno prilagođeni potrebama korisnika - analiza obrađenih evaluacija i planovi razvoja - godišnje uspostavljeno barem jedno novo partnerstvo - povećan broj radnika

2.2. Specifični cilj: Podizati svijest o poremećaju iz spektra autizma	
Aktivnosti	Očekivani rezultati/indikator
<ul style="list-style-type: none"> - tribine, predavanja, javna događanja, manifestacije - suradnja s drugim organizacijama/institucijama 	<ul style="list-style-type: none"> - organizirati minimalno jedno i sudjelovati u dva javna događanja godišnje -predstavnicima Udruge prepoznati kao relevantni stručnjaci iz područja PSA i pozivani kao gosti predavači/aktivni sudionici

Strateški ciljevi Udruge razvijeni za novo razdoblje djelomično se nastavljaju na strateške ciljeve prethodnog trogodišnjeg razdoblja. Udruga će usmjeriti svoje napore na povećanje vlastite financijske i organizacijske održivosti, raditi na podizanju kvalitete življenja osoba sa PSA pružanjem novih i širenjem postojećih usluga i aktivnosti. Dio svojih kapaciteta usmjerit će na zagovaranje prava osoba sa PSA na život u zajednici i jačati suradnju sa srodnim organizacijama povezivanjem i umrežavanjem u saveze.

7. Praćenje i evaluacija Strateškog plana

Provedba Strateškog plana pratit će se analizom ostvarenja operativnih godišnjih planova (završna evaluacija krajem svake godine). Evaluacija i vrednovanje rezultata provodit će se uvidom u provedeni Operativni plan za svaku godinu, a radit će se za svaki pojedinačni organizacijski i programski strateški cilj. Strateški plan će se smatrati ostvarenim ukoliko je provedeno 70% indikatora uspješnosti. Glavni cilj jest pratiti napredak na upravljačkoj i operativnoj razini, otkrivanje slabosti i predlaganje korektivnih mehanizama. Rezultat samoprocjene načina upravljanja i usluga poslužit će za ciklički proces učenja i uvođenje potrebnih promjena.

8. Analize organizacijskih potencijala i okruženja (Prilog)

8.1. SWOT

Jake strane udruge	Slabe strane udruge
<ul style="list-style-type: none"> • Iskustvo • Dobar imidž organizacije i financijska potpora nadležnih tijela • Širok spektar usluga • Stručan, raznolik i fleksibilan tim • Vidljivost kroz društvene mreže i pokretanje inicijativa s ciljem senzibilizacije javnosti • Otvorenost prema novim mogućnostima (nove ideje) i načinu rada • Materijalni resursi: prostor za obavljanje djelatnosti, oprema • Otvorenost za suradnju i sklapanje partnerstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Otpor prema promjenama • Nedostatak stalnih izvora financiranja → pad motivacije zaposlenika i članova udruge → stalna fluktuacija ljudi • Nedovoljni ljudski resursi • Slaba organiziranost / nejasne uloge i odgovornosti pojedinaca • Nedovoljna iskorištenost volonterskog rada • Neadekvatni prostorni uvjeti, zastarjela oprema • Slaba suradnja s ustanovama • Neiskorišten potencijal dobrog imidža
Mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Novi izvori financiranja • Povećanje glavarine • Participacija roditelja/skrbnika - osnivanje zaklade od strane roditelja • Trend promicanja socijalne osjetljivosti, volontiranja • Međunarodni partneri/financijeri • Trend jačanja inkluzivnosti, poštivanja različitosti i djelovanja kroz društveno korisne inicijative kod poslovnih subjekata (DOP; Global Compact) • Potreba društva za ovom vrstom socijalne djelatnosti (programa specifične podrške u zajednici osobama s poremećajem iz spektra autizma) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sve konkurentnije tržište nevladinih organizacija • Ekonomska kriza – financijska nesigurnost • Promjena vlasti u lokalnoj zajednici • Zakonodavna ograničenja/promjene • Nedovoljna educiranost i informiranost kreatora politika • Nedostatna suradnja sa srodnim udrugama • Nedovoljno strateško povezivanje i pronalaženje kvalitetnih strateških partnera • Pogrešna percepcija javnosti o radu udruga

8.2. STRATEŠKA ORIJENTACIJA – SOR MATRICA

Strateška orijentacija (SOR) je specifična metoda razvijanja strategija. Ta se metoda temelji na analizi snaga, slabosti, prilika i prijetnji (SWOT analizi).

PRILIKE	STRATEŠKE OPCIJE/SMJERNICE	Utjecaj (V/S/M)	Važnost (skala 1-5)
Veća uključenost roditelja/članova UAZ-a	U suradnji s roditeljima osmisliti aktivnosti i napraviti plan njihova uključivanja u strateški razvoj UAZ-a	S	3
Osnaživanje ljudskih resursa	Povećati broj zaposlenih Završiti Pravilnik o radu i Sistematizaciju radnih mjesta Osmisliti sustav praćenja i nagrađivanja Napraviti plan edukacije zaposlenika Diseminacija znanja Uključivanje zaposlenika u proces odlučivanja	V V	5 5
Širenje mreže podrške	Jačanje suradnje s trenutnim/postojećim suradnicima i partnerima (dionicima) Uspostava suradnje s novim dionicima na nacionalnoj i međunarodnoj razini	 V	 5
Novi izvori financiranja	Povezati sa širenjem mreže podrške Diversifikacija izvora financiranja – utjecaj na smjer razvoja organizacije Osnivanje Zaklade		
PRIJETNJE			
Legislativne teškoće	Pronalaženje novih načina djelovanja Aktivnije uključivanje u radne skupine Aktivnije praćenje zakonskih regulativa	 V	 4
Opća kriza u društvu	Više financijskih scenarija Praćenje trendova i redovito informiranje Novi oblici rada/programsko usmjerenje, fleksibilnost	 V	 5
Pogrešna percepcija/neinformiranost/ nezainteresiranost javnosti i donosioca odluka o radu UAZ-a	Traženje „jakih“ političkih partnera/zagovaratelja Suradnja sa SUZAH-om u pokretanju javnih kampanja Bolja vidljivost – korištenje novih tehnologija i marketinških mehanizama	 S	 3

8.3. Analiza dionika

<p>KORISNICI</p>	<p>Pored postojećih, koji ostaju i oko čijeg odustajanja ne treba brinuti, novi imaju drukčiji pogled na stvari jer nisu dovoljno motivirani, barem ne onako kako su bili oni koji su prije 11 godina postali dionici naših zajednica, a nisu ni sigurni u održivost usluga UAZ-a u organiziranom stanovanju. S druge strane, korisnici ostalih usluga UAZ-a su u drukčijoj poziciji, jer mogu birati UAZ ili nekog drugog pružatelja te usluge i s te strane nisu ni na koji način, osim „poslovno“, vezani uz UAZ, pa se ne može očekivati niti njihova „vjernost“. Korisnici, dakle najprije roditelji, od UAZ-a očekuju stabilnost i kontinuitet, što se s povećanim opsegom posla, očekivano sve većim, ne može osigurati, dok roditelji sami, postajući sve stariji, ne mogu odrađivati ni onaj doprinos koji je u samim postulatima današnjeg UAZ-a. S treće strane sami korisnici se mijenjaju i sve su zahtjevniji, što sve pada na leđa asistenata kojima nedostaje stručna, a ponekad i roditeljska podrška.</p>
<p>ZAPOSLENICI</p>	<p>Realno potplaćeni, većina zaposlenika radi u najboljoj namjeri, nadaju se najboljemu i imaju neku dodatnu motivaciju za to: asistenti u zajednicama vezanost uz posao i/li korisnike, posao koji ih ispunjava, plaću koja je sigurna, ostali slobodu u realiziranju svojih zamisli ili fleksibilnosti radnog vremena. Neki objektivne nedostatke kompenziraju idealističnom vizijom da su dio nečega što ipak ima smisla, iz osobnih, obiteljskih, profesionalnih ili (ostalih, objašnjivih i neobjašnjivih) intrinzičnih razloga.</p>
<p>FINANCIJERI (DRŽAVA, GRAD, LOKALNA SAMOUPRAVA)</p>	<p>Pored sigurnosti, minimalne, kakvu nudi ugovor s resornim Ministarstvom, svi ostali izvori financiranja UAZ-a su projektni, što podrazumijeva da su volatilni, sporadični i nestalni. Trogodišnji ugovor s Gradom Zagrebom održava neku stabilnost programa, ali se ne prelijeva u zajednice. Ujedno, kontinuirano raste broj drugih pružatelja usluga, koji nemaju iste objektivne prednosti koje ima UAZ, ali se pozicioniraju na drukčije načine. Čak i institucije to počinju raditi. A sve to je financijerima zanimljivije od UAZ-a.</p>
<p>DONATORI (POSLOVNI SUBJEKTI, PRIVATNE ZAKLADE, PRIVATNE OSOBE)</p>	<p>UAZ nema razvijen donatorski program, čak niti osnovne postavke za njega. Sve se svodi na uspješno mikrolobiranje, čija funkcionalnost još može zadovoljiti, ali je strateški neodrživa.</p>
<p>OBRAZOVNE INSTITUCIJE</p>	<p>Ne može se nijekati da UAZ ima dugogodišnju suradnju s ERF-om, ali ona je velikom većinom sporadična, hektična i namjenska. Suradnja sa Studijem socijalnog rada tek je u povojima, a s ostalima i manje od toga. Strateškim pozicioniranjem, koje opet mora uzeti u obzir cijelu zainteresiranu, možda angažiraniju ali ovim dionicima u startu zanimljiviju, institucionalnu stranu, na tom planu se može dosta, ako ne i puno napraviti.</p>

	Uspostavljena je relativno dobra suradnja s odgojno-obrazovnim ustanovama (OŠ i DV) koje imaju istu interesnu nišu.
ZAKONODAVNA TIJELA	UAZ ima ozbiljnu zagovaračku, lobističku povijest, koja je danas tek donekle upotrebljiva. Na tom planu čine se, i učinjeni su, određeni napori, kojih se još uvijek očekuje plod. Niska razina utjecaja UAZ-a je nefunkcionalnost UAZ-a u ovom polju, iz razloga okoštalosti struktura same udruge ali i zbog trajne promjene kako političke klime tako i zagovaračkih alata.
CIVILNI SEKTOR	Primjetna je povećana konkurencija srodnih organizacija, ponajprije organizacija koje na drukčiji, suvremeniji, angažiraniji način predstavljaju svoj rad, na svim razinama prezentnosti: od medijske prisutnosti do projektnih prijedloga (na svim razinama: od lokalne, preko državne do razine EU). UAZ kao nevelika organizacija s nevelikim brojem korisnika ali i dalje jedinstvenom paletom usluga mora biti zanimljiviji, vidljiviji, inovativniji i, u konačnici, uspješniji od njih. Unatoč tome, uspostavljeni su suradni i partnerski odnosi s udrugama istog, ali i skroz drukčijeg područja djelovanja.
POSLOVNI SEKTOR	Iz već navedenih razloga, UAZ je (p)ostao slabo vidljiv kao OCD koji treba i kontinuiranu i sporadičnu pomoć poslovnog sektora, ali koji je istodobno, iz sasvim objektivnih razloga svoje jedinstvenosti na tržištu izvaninstitucijskih pružatelja socijalnih usluga, i dalje potencijalno jedan od zanimljivijih igrača u toj utakmici.

8.4. PESTLE

Kroz PESTE analizu prati se utjecaji iz okruženja koji utječu ili u perspektivi mogu utjecati na stabilnost i djelotvornost rada organizacije u planskom trogodišnjem razdoblju.

POLITIČKI ČIMBENICI	
+	-
Stabilnost političkog sustava – u iduće 3 godine na nacionalnoj i lokalnoj razini ne predviđa se promjena političke strukture	Nerazumijevanje (nezainteresiranost) osoba na vlasti za problematiku PSA
Ugovor s MROSP – kontinuirano financiranje socijalne usluge	Redefiniranje ugovora – povećanje glavarine
Mogućnost lobiranja na različitim područjima – uspostava mreže suradnika u drugim ministarstvima, agencijama, uredima	Općenito loša socijalna politika
Sklonost gradske vlasti socijalnoj politici	Spajanje ureda, smanjena funkcionalnost
Stabilan odnos s lokalnom samoupravom (Općina Dubrava)	Rigidnost i sporost socijalnih službi

	Kontinuirana politička nestabilnost pridonijela je sustavnoj neuređenosti potreba za osobe sa PSA	
	Loša komunikacija s MROSP	
EKONOMSKI ČIMBENICI		
+	-	
Ugovor s MROSP – kontinuirano financiranje socijalne usluge	Nedostatna sredstva – potrebno povećanje glavarine	
EU sredstva – nova omotnica	Ekonomska nesigurnost	
UAZova prepoznatljivost privlači financijere – novi izvori financiranja	Proračun Grada Zagreba neizvjestan	
	Mala plaća utječe na sužen i smanjen izbor zaposlenika, stalna fluktuacija ljudi	
	Povećanje minimalnog dohotka	
	Povećanje troškova tzv. hladnog pogona	
SOCIJALNI ČIMBENICI		
+	+/-	-
Porast socijalne osviještenosti, senzibilizacija društva u odnosu na osobe s autizmom zahvaljujući zagovaranju i aktivizmu	Karakteristike zaposlenika izravno utječu na rad Udruge (njihovi osobni stavovi i uvjerenja, pogledi na život utječu na život korisnika).	Sporadične i kratkoročne reakcije na potrebe (djelovanje u krizi – nedostatak kontinuiteta)
Jačanje trenda volontiranja	Dobna struktura zaposlenih.	Nesigurnost – ekonomska i psihološka razina
Povezivanje sa srodnim udrugama	Stupanj obrazovanja	
Multikulturalnost	Povezanost s lokalnom zajednicom	
UAZ-ova prepoznatljivost u javnosti	Vukšinci bi se mogao (trebao) usmjeriti na dijeljenje prostora i usluga za razne namjene i prigode u kojima bi participirali korisnici i djelatnici - razna društvena događanja.	
Malo korisnika – individualizirani pristup		Malo korisnika - preskupo
TEHNOLOŠKI ČIMBENICI		

+	-
ICT, AAC (alternativna i augmentativna komunikacija i edukativni IC softveri poboljšale funkcionalne mogućnosti osoba s invaliditetom (nabaviti/naučiti/koristiti)	Nedostatna ili nejednaka dostupnost mreže na području HR ograničava ili onemogućava normalnu komunikaciju s dislociranim objektima
Prilagođeni alat i jednostavne strojeve za radno okupacione i produktivno proizvodne aktivnosti	Nedostatak financijske sigurnosti prijeći tehnološki prihvatljivu radnu sredinu ureda, ali i zajednica i programa (oprema ili programski prilagođeni uređaji/komunikatori za korisnike)
Električno službeno vozilo	
Zoom sastanci s asistentima u zajednicama	
Medijski plan	
PRAVNI ČIMBENICI	
+	-
Reforma sustava socijalne skrbi	Zakoni uglavnom definirani za Institucije, Udruge u sivoj zoni što neposredno utječe na standarde i/li pravilnike o radu
EU Strategiju o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030 Nacrt Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027	Nema sustavno uređen i reguliran probir, ranu intervenciju, obrazovanje i program za osobe iznad 21.godine
Zaklada - osnivanje	Ne postoji lepeza usluge niti zakonom regulirano njihovo financiranje.
Standardi kvalitete pružanja socijalnih usluga	
Zaštita na radu	
Pravilnik o radu UAZ-a	
Proces implementacije jedinstvene cijene socijalnih usluga	
OKOLIŠNI ČIMBENICI	
+	-
Ekološki pristup u uredu i životnim zajednicama	Neodgovoran odnos prema materijalnim i energetske resursima
Samoodrživa kuća u Vukšincu	

8.5. Analiza resursa

RESURSI	IMAMO	POTREBNO
LJUDSKI RESURSI	17 zaposlenih: 12 asistenata 1 radni terapeut 1 voditeljica organiziranog stanovanja 1 voditeljica dnevnog programa 1 projektna menadžerica (EU) 1 koordinatorica projekata 7 vanjskih suradnika 3 stalna volontera Usluga vanjskog knjigovodstvenog servisa	2 asistenta 1 voditelj/ica ureda 1 suradnik/ca za fundraising i PR Volonteri Novi projektni suradnici
FINANCIJE	Ugovor s MRMSOSP (glavarine) Sredstva odobrena za provedbu projekata Donacije Financijska nestabilnost	Dodatna sredstva za organizirano stanovanje Diversifikacija izvora sredstava Dugoročna financijska stabilnost
OPREMA	Dostatna, ali djelomično dotrajala, uredska oprema Dostatna, ali djelomično dotrajala, oprema u životnim zajednicama	Zamjena dotrajale opreme u uredu i životnim zajednicama 2 nova kombi vozila 1 službeno vozilo Protupožarni aparati 2 ormarića prve pomoći Kamera i stalak
PROSTOR	250 m2 životna zajednica Mostari 132 m2 životna zajednica Novi Jelkovec 150 m2 ured i projektne aktivnosti Zagreb (1/3 prostora koristi SUZAH)	Prostor za Tranzicijski program Adekvatniji prostor za Dnevni program Skladišni prostor
ORGANIZACIJSKI RESURSI	Tijela upravljanja Iskustvo/znanje (know how) Reputacija Projektno planiranje	Strategija Struktura Sustavi/procesi Inovacije

